

Analyzing Chazal

עיונים בחז"ל

פרשת תצוה גליון מס' 63

דברי התורה לעילאי נשמות החיילים שנפלו
ולעילאי נשמות אלתר עבי אריה בן חיים יעובנס
ולעילאי נשמות הרב יוסף בן הרב שמשון פרלמן
ולרפואת הפצועים

הרב רועיאל שונברון

פרשת תצוה פרק כ"ז פסוק ב'

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד

הבעל הטורים מסביר שאחת הסיבות לכך ששמו של משה לא הוזכר כלל בפרשת השבוע היא שמשה היה אמור להיות הכהן הגדול. והוא איבד את הזכות לכך כיוון שסירב ללכת להיות שליח ה' לפרעה, ורצה שאה רון יבחר במקומו. מאחר שפרשה זו עוסקת בלבושם המיוחד של הכוהנים, כולל הלבוש של הכהן גדול, התורה לא הזכירה את שמו של משה בשל הכאב שהוא ירגיש.

אם ננתח את פירוש הבעל הטורים הזה, נוכל לשאול את השאלה הבאה. כל המטרה בהשמטת שמו של משה מהפרשה היא שלא יחוש כאב כאשר מוזכר שמו לגבי בגדי הכהן הגדול. עם זאת, קשה להבין זאת מהסיבה הבאה: אפשר היה לחשוב שאם ה' באמת היה רוצה לחסוך ממשה כאב, הוא לא היה מחייב את משה להורות לפועלים כיצד להכין את הבגדים, ובמקום זאת היה מדבר ישירות לבצלאל?

התשובה יכולה להיות שאנחנו לא לגמרי מבינים איך אדם מתמודד עם כאב שנובע מאובדן. גם אם אדם חווה אובדן בין אם זה כלכלי, רגשי וכו', למשל, אדם שהפסיד קידום ועכשיו צריך להמשיך לעשות את אותה עבודה שהוא עשה עד עכשיו, הוא יוכל להתגבר על הכאב הרגשי ולעשות את מה שצריך. זוהי הסיבה לכך שאלוהים עדיין היה יכול לבקש ממשה להתמודד עם כל מה שצריך לעשות בנוגע לבגדי הכהן הגדול מבלי שהוא ידאג שמשה ירגיש כאב עמוק. עם זאת, כאשר לאדם יש זמן שבו הוא מושבת, אובדן התפקיד יהדהד בו ללא הרף. זוהי הסיבה לכך שאלוהים לא רצה לכתוב את שמו של משה בפרשה, כי אזכרת שמו שם תגרום לו כאב.

זה שייך גם לחינו. חשוב מאוד להבין שהרבה פעמים כשאנשים סובלים מאובדן, בין אם זה כלכלי, רגשי, או אובדן של אדם אהוב. הרבה פעמים אנחנו אומרים לעצמנו, הם חזרו לחייהם ולכן וודאי הם לא סובלים יותר ואנחנו לא צריכים להרגיש כלפיהם רחמים או משהוא בסגנון. עם זאת, ההיפך הוא הנכון. כשאדם מעורב באופן פעיל בחייו, אולי הוא לא מרגיש את הכאב, אבל בטוח שכשהוא יושב בלילה בלי לעשות שום דבר, הכאב מהדהד בו כל הזמן. עלינו לדעת שאנחנו צריכים להיות שם עבור האנשים שסובלים מאובדן פוטנציאלי לתקופות הרבה יותר ארוכות ממה שהם עשויים להראות בהתנהגות שלהם ביום יום.

RAV ROYALE SCHONBRUN

פרשת תצוה פרק כ"ז פסוק ב'

וְאַתָּה תְּצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כֹּתִית לְמַאֲוֵר לְהַעֲלוֹת נֵר תָּמִיד

The Ba'al Haturim explains that one of the reasons why Moshe's name wasn't mentioned at all in this week's Parsha is because Moshe was supposed to be the Kohein Gadol, but he lost the right to that role when he refused to go be Hashem's messenger to Pharaoh. Instead, the role was given to his brother, Aharon HaKohen. Since this Parsha deals with the special clothing of the Kohanim including the outfit of the Kohein Gadol, the Torah didn't mention Moshe's name because of the pain that Moshe would feel.

If we analyze this Ba'al Haturim, we can ask the following question. The whole purpose of omitting Moshe's name from the parsha is so that he should not feel pain when his name is mentioned regarding the garments of the Kohein Gadol. However, this is difficult to understand because if Hashem really wanted to spare Moshe the pain, He wouldn't have had Moshe command the workers on how to make the garments. Instead, Hashem would have spoken directly to Betzalel to avoid making Moshe upset.

We could explain this difficulty by stating that we don't fully understand how a person deals with the pain of loss. For example, if a person who lost out on a promotion now has to continue doing the same work he was doing up until that point, he will be able to overcome the emotional pain and do what needs to be done. This is why Hashem could still ask Moshe to deal with tasks regarding the garments of the Kohein Gadol without Hashem worrying about Moshe feeling any deep pain. However, when a person has down time, then the loss of the position will reverberate with him constantly. This is why Hashem didn't want to write Moshe's name in the Parsha because the pain of his name being mentioned there would indeed cause him pain.

This is applicable in our lives as well. It is very important for us to realize that many times when people suffer a loss, whether it's financial, emotional or physical, some people say that since the people who suffered the loss went back to normal everyday living, they must not be suffering anymore. And if they're not suffering anymore, then we don't have to feel pain for them. However, the opposite is true. When a person is actively involved in their lives, they might not feel the pain, but when they're sitting at night with nothing to do, the pain will reverberate with them constantly. We need to be there for people who suffer a loss for much longer periods than we might think.

הרב רועיאל שונברון

פרשת תצוה פרק כ"ז פסוק ב'

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד

הבעל הטורים מסביר שאחת הסיבות לכך ששמו של משה לא הוזכר כלל בפרשת השבוע היא שמשה היה אמור להיות הכהן הגדול. והוא איבד את הזכות לכך כיוון שסירב ללכת להיות שליח ה' לפרעה, ורצה שאהרון יבחר במקומו. מאחר שפרשה זו עוסקת בלבושם המיוחד של הכוהנים, כולל הלבוש של הכהן גדול, התורה לא הזכירה את שמו של משה בשל הכאב שהוא ירגיש.

אם ננתח את פירוש הבעל הטורים הזה, נוכל לשאול את השאלה הבאה. כל המטרה בהשמטת שמו של משה מהפרשה היא שלא יחוש כאב כאשר מוזכר שמו לגבי בגדי הכהן הגדול. עם זאת, קשה להבין זאת מהסיבה הבאה: האם השמטת שמו של משה מהתורה לא תגרום לו להרגיש יותר גרוע, שכן כעת לא רק שהוא מרגיש רע על איבוד הכהונה הגדולה אלא שמו גם נשמט מהתורה?

התשובה יכולה להיות שטבעו של אדם הוא להרגיש רע על אובדן שהוא מרגיש שהוא בעצמו גרם. אבל, במצב שבו האובדן לא יכול להיות קשור בשום אופן למעשיו, אדם באופן טבעי לא ירגיש רע על האובדן. לכן, זה לא גרם למשה עוגמת נפש ששמו לא היה בפרשה, כיוון שידע שלא מעשיו הם שגרמו לכך.

זה שייך גם לחיינו. אנשים יכולים להרגיש תחושה עמוקה של אובדן. למשל, כשהם מפסידים כסף, כי הם מרגישים עמוק בפנים שהם אלו שגרמו להפסד הזה. עם זאת, אם נזכור תמיד שאלוהים מנהל את העולם, וכמות כסף שיש לנו נקבעה בתחילת השנה, נוכל להתמודד עם בעיות מסוג זה כשהן יתעוררו הרבה יותר טוב.

RAV ROYALE SCHONBRUN

פרשת תצוה פרק כ"ז פסוק ב'

וַאֲתָה תְצַוֶּה אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זֵית זָךְ כֹּתִית לְמַאֲוֵר לְהַעֲלוֹת נֵר תָּמִיד

The Ba'al Haturim explains that one of the reasons why Moshe's name wasn't mentioned at all in this week's Parsha is because Moshe was supposed to be the Kohein Gadol, but he lost the right to that role when he refused to go be Hashem's messenger to Pharoh. Instead, the role was given to his brother, Aharon HaKohen. Since this Parsha deals with the special clothing of the Kohanim including the outfit of the Kohein Gadol, the Torah didn't mention Moshe's name because of the pain that Moshe would feel.

If we analyze this Ba'al Haturim, we can ask the following question. The whole purpose of omitting Moshe's name from the parsha is so that he should not feel pain when his name is mentioned regarding the garments of the Kohein Gadol. However, this is difficult to understand because wouldn't it make Moshe feel worse now that he lost the role of Kohein Gadol and his name was omitted from this week's parsha!?

The answer could be that the nature of a person is to feel bad about a loss that he feels he himself caused. However, in a situation where the loss isn't connected to his actions, then a person will not naturally feel bad about that loss. This is why it wouldn't have caused Moshe any anguish that his name was not in the parsha because Moshe knew that it was not his actions that caused it.

This is applicable in our lives as well. People sometimes feel a deep sense of loss for things that really aren't attributed to their actions. For example, some people feel a pain when they lose money because they feel deep down that they were the cause of that loss. However, if we always remember that Hashem runs the world and that the money that we have is decreed at the beginning of the year, then we will be much more equipped to deal with these challenges when they arise because we'll realize that it's not always attributable to us.

הרב רועיאל שונברון

פרשת תצוה פרק כ"ז פסוק ב'

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד

הבעל הטורים מסביר שהמילה תצוה משמשת למשהו שצריך לעשות בזריזות. לגבי שמן המנורה וקורבן התמיד הייתה צריכה להשתמש במילה הזו, שנועדה לעורר אותנו לעשות את הפעולה בזריזות. שכן, 2 העבודות הללו בבית המקדש היו קבועות והיו קשורים בהם הפסדים כספיים.

אם ננתח את פרוש בעל הטורים הזה נוכל לשאול את השאלה הבאה. אנו לומדים במשניות שכל אדם נתן רק חצי שקל, וכשהכל היה מצטבר, היה מספיק כסף כדי לכסות את עלות כל הקורבנות לשנה. ובאמצעות מתן השקל כל יהודי יכל להיות חלק מקורבן התמיד שהובא מדי יום. הסכום שהיה על כל יהודי לתת עבור כל העבודה בבית המקדש היה מעבר למינימום, והיה תרומה של פעם בשנה. כיוון שכך, איך יכול מישהו לראות בזה הפסד כספי שיחייב את התורה להזכיר לו לעשות את המצווה בזריזות, זה צריך להיות משהו שקל לכולם לעשות?

התשובה יכולה להיות שהכל תלוי באיך שאדם רואה את זה. אם בני ישראל היו מסתכלים על ההוצאה הזו ואומרים לעצמם, וואו, על חצי שקל בשנה אני מקבל חלק ממנחת התמיד, אין ספק שלא יצטרכו להזהיר אותם להביא את הקורבן מדי יום. עם זאת, טבעו של אדם הוא לא תמיד להתמקד בחלק הקטן שלו, אלא הם יתמקדו בכמות הקורבנות בפועל שמצטברת ל-730 בעלי חיים בשנה. זה באמת סכום כסף גדול, ומכיוון שהפוקוס הטבעי של האדם הוא תמיד בדבר הגדול ולא בחלקו הקטן, היה צריך להזכיר לו את החשיבות של הבאת הקורבן היומיומי.

זה שייך גם לחיינו. בני ישראל זכו להחזיק במוסדות רבים, וצריך לתמוך באותן מוסדות כדי שיפעלו כראוי. עם זאת, רוב האנשים כשהם חושבים על מתן צדקה למוסדות הם מרגישים, האם לתרומה הקטן שלי תהיה השפעה כלשהי? הרי המוסדות האלה צריכים כל כך הרבה כסף. עם זאת, הדרך שבה אנחנו צריכים לראות את זה היא, שכמה אנשים שנותנים סכום קטן מסוים של כסף יכולים לתמוך בישיבה שלמה. אם כל אדם היה מתמקד רק בעצמו כחלק מקבוצה גדולה יותר שצריכה לתת רק סכום קטן, הסכומים הגדולים לא יראו כבלתי עבירים, ומטבע הדברים ניתן יותר ומהר מאוד. גם אנשי מעמד הביניים הרגילים יכולים לתמוך בהרבה מוסדות תורה וחסד, אם יתמקדו בסכום הקטן.

RAV ROYALE SCHONBRUN

פרשת תצוה פרק כ"ז פסוק ב'

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלות נר תמיד

The Ba'al Haturim explains that the word תצוה is used for something that needs to be done with alacrity. The reason why the Torah used this word when speaking about the Menorah and the Korban Tamid is because these two services in the Beis Hamikdash were constant and necessitated financial loss. This word is meant to inspire us to do the avodah with the most enthusiastic and swiftest way.

If we analyze this Ba'al Haturim, we can ask the following question. We learn in the Mishnayos that each person only gave a half shekel. When it was all added up, there was enough money to cover all the korbanos for the year. By giving the shekel, then every Jew was able to be a part of the Korban Tamid which was brought daily. The amount that each Jew had to give towards all the service in the Beis Hamikdash was beyond a minimal amount and was a once a year contribution. If so, why would anyone view this as a financial loss that would require the Torah to remind them to do the mitzvah with alacrity? This should be something that's easy for everyone to do!

The answer could be that everything depends on how a person views it. If B'nei Yisroel looked at the expense and said to themselves, "Wow, for a half a shekel a year, I am receiving a portion of the daily Tamid offering, there is no doubt that they wouldn't need to be warned to bring the sacrifice daily. However, the nature of a person is to not always focus on their small portion. Instead, people might have focused on what the actual sacrifices were which would have added up to 730 animals a year. That would truly be a large sum of money. And since the natural focus of a person is always on the big thing and not their small portion, they really needed to be reminded of the importance of bringing the daily sacrifice.

This is applicable in our lives as well. Fortunately, B'nei Yisroel merited to have many mosdos and those mosdos need to be supported in order to run properly. However, when most people think about giving money to an institution, they might question whether their money will really have an impact. They might think to themselves that all of these institutions really need so much money. If so, how could such a small donation really do something? However, the way we need to view this opportunity to give tzedakah is that each person contributing a small amount is really supporting the Yeshiva. If each person would only focus on himself as part of a larger group who only needs to give a small amount, then the large amounts will not be viewed as insurmountable. Instead, we would naturally give more and give very quickly. If we focus on the small amount, then we can all support many Torah and chessed institutions.

Analyzing Chazal

A new and innovative program based on the methodology of the Alter of Slabodka with Rabbi Royale Schonbrun

Breathe life and excitement into learning the parsha of the week.

Learn the skills you need to analyze chazal and open up their depth and beauty to you.

Email us at Royaleschonbruncpa@gmail.com to receive our weekly 5-minute Analyzing Chazal podcast and Torah magazine on the weekly parsha.

Coming soon - live interactive shiurim in person or internet based where we breakdown the Chazal together in small groups. Details to follow.

For more information, please call 054-6374321

To listen to previous shiurim scan the QR code

If you want to sponsor an edition of Analyzing Chazal in l'iluy nishmas or in honor of someone, please contact us at 054 637 4321.

אם תרצו לקחת חלק בהפצת עלוני עיונים בחז"ל לעילוי נשמה או לרפואה שלמה, צרו קשר איתנו בטלפון 054-6374321